

Asia: TK/2330/00.07/2024, LUKE/2820/07 00 02 00/2024

Lausuntopyyntö tilastotuotannon muutoksista

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset kommentit muistioon ja sen vaikutuksiin

Muistiossa todetaan, että Suomen viralliset tilastot ovat yhteistä kansallista pääomaa ja tietoperustaa. Niitä käytetään yhteiskunnassa eri käyttötarkoituksiin. Tilastot mahdollistavat tietoon ja dataan perustuvan yhteiskunnallisen päätöksenteon ja turvaavat laadukkaan lainvalmistelun. Ilman riittävää ja laadukasta tilastointia ei ole mahdollista mitata ja arvioida tehtyjen päätösten vaikutuksia ja merkityksiä yhteiskunnalle.

Pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelmassa korostetaan luotettavan datan merkitystä tehtävien päätösten ja linjausten tukena. Muistiossa esitetyt tilastoinnin lakkautukset ovat näin ollen ristiriidassa voimassa olevan hallitusohjelman kanssa.

Kommentit aihealueen 1. Talous ja globalisaatio tilastojen muutoksiin

-

Kommentit aihealueen 3. Yhteiskunta ja yhdenvertaisuus tilastojen muutoksiin

-

Kommentit aihealueen 4. Kestävä kehitys ja ympäristö tilastojen muutoksiin

Kalankasvattajaliiton mielestä on tärkeää välittää tutkimuspohjaista tietoa kalatalousalan rakenteista päätöksenteon, ruoantuotannon ja huoltovarmuuden kehittämisen perustaksi. Tärkeää työssä on kansallinen tilastopohjainen tiedontuotanto. Tilastotuotanto on varmistanut, että tiedot ovat oikeita ja varmistettuja ja ne on asetettu oikeaan kontekstiin. Viranomaisten luopuminen tilastoinnista heikentää tällaisen tiedon saatavuutta. Tiedonsaannin heikentyminen vaikuttaa poliittiseen päätöksentekoon, tutkimukseen, koulutukseen ja oppimiseen laajamittaisesti ja kauaskantoisesti.

Kalankasvattajaliitto pitää kalatalouden tilastojen lakkauttamista epätoivottuna päätöksenä. Erittäin tärkeitä tilastoja toimialalle ovat kalatalouden kannattavuus, kalansaalis ja tuotanto,

kalankulutus sekä kalajalosteiden tuotannon tilastot. Tarvitsemme tarkkaa, objektiivista ja luotettavaa tietoa päätöksenteon tueksi niin yksityiselle kuin julkisellekin sektorille. Näillä on vaikutusta Suomen talouden kasvuun, huoltovarmuuteen, ruoan omavaraisuuteen sekä näihin liittyvien toimenpiteiden taloudelliseen, ekologiseen ja sosiaaliseen kestävyYTEEN.

Nykyisen hallitusohjelman mukaan kotimaisen kalan kulutusta, saatavuutta ja vientiä lisätään. Lisäksi jatketaan kotimaisen kalan edistämishjelman ja vesiviljelystrategian toimeenpanoa. Näiden ohjelmien tavoitteena on kotimaisen kasvatetun kalan vuosituotannon kolminkertaistaminen. Jos koottua, saatavilla olevaa kokoomatietoa kalataloudesta ei ole, on vaikea seurata näiden ohjelmien ja strategioiden toteutumista.

Riittävän faktapohjaisen tiedon puuttuessa Suomen kalataloudesta ja markkinoiden rakenteista, on riski, että Suomi jää pois kansainvälisistä vertailuista, jolloin esimerkiksi EU:n päätöksenteossa ei ole käytettävissä riittävää tietoa Suomen kalatalouden erityispiirteistä.

Sankelo Janne
Suomen Kalankasvattajaliitto ry